

23.11.2022

Skjema 5: Helse- og omsorgsinstitusjoner

Endringer for rapportering i 2023 (tall per 31.12.2022):

Punkt 2 Opplysninger om institusjonen

- Felt for navn, adresse og kontaktinfo er nå sperret. Feil/oppdateringer meldes til yof@ssb.no eller direkte til Enhetsregisteret gjennom kommunens økonomiavdeling.

Hva skal rapporteres?

Kommunen skal rapportere eget skjema for hver virksomhet som er en del av det offentlige tilbudet og kan regnes som helse- og omsorgsinstitusjon etter helse- og omsorgstjenestelovens § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav c, jf. [forskrift om kommunal helse- og omsorgsinstitusjon](#), dvs.:

- Sykehjem
- Aldershjem
- Barnebolig, herunder avlastningsbolig
- Døgnplasser øyeblikkelig hjelp/kommunal akutt døgnenhet (ØHD/KAD)
- Institusjon for personer med rusmiddelproblemer/rusomsorgsinstitusjon (med kommunal drift)

Institusjonen kan ha kommunal eller privat eierform¹.

Et kjennetegn ved alle institusjoner som skal innrapporteres i skjema 5 er at beboerne ikke eier eller leier boligen og ikke betaler husleie. Institusjonsplass betales normalt etter [Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester](#), kapittel 1. Det betales imidlertid ikke egenandel ved korttidsopphold for å avlaste pårørende eller ved døgnopphold for øyeblikkelig hjelp, jf. forskriftens § 1, andre og tredje ledd. Når det gjelder institusjon med heldøgns helse- og omsorgstjenester for barn og unge (barnebolig) betales det heller ikke egenandel, med mindre barnet har selvstendig inntekt, jf. forskriftens § 3, tredje ledd.

Finne institusjon, utfylling og innsending

Ved innlogging til KOSTRAs rapporteringsportal på <https://skjema.ssb.no/Login.aspx> får en opp en liste av institusjoner i kommunen/bydelen når en velger «nytt skjema» og så «5. Helse- og omsorgsinstitusjoner». Dersom det er institusjoner en ikke finner (for eksempel hvis den er ny eller nylig utskilt fra annen virksomhet), bes kommunen informere SSB i e-post til kommunal-helse-omsorg@ssb.no.

2. Opplysninger om institusjonen

Organisasjonsnummer og navn på institusjon

Fra listen over helse- og omsorgsinstitusjoner i innrapporteringsportalen, trykker en på organisasjonsnummer til aktuell institusjon.

Forhåndsutfylte opplysninger om institusjonen er hentet fra Enhetsregisteret. Dersom en mener organisasjonsnummer på en institusjon er feil, skal en likevel sende inn på angitt organisasjonsnummer, og enten angi dette i merknadsfelt for skjema for aktuell institusjon, eller kontakte SSB. Dersom institusjonen har endret navn eller andre opplysninger, kan utfyller rette dette i skjema, og SSB vil i løpet av året rette oppføringene i Enhetsregisteret. Kommunen kan også selv kontakte Enhetsregisteret for å korrigere opplysninger.

¹ Med unntak av rusomsorgsinstitusjoner, der vi bare tar med de kommunale

Typar tilstand

- Ordinær drift
- Opphørt drift
- Midlertidig ute av drift (f.eks. ved ombygging)
- Ikke institusjon
- Virksomheten er ukjent for kommunen
- Virksomheten har ikke avtale med kommunen

NB! Dersom driften ved institusjonen er opphørt - midlertidig eller permanent - ved årets slutt, skal kun opphørsdato og årsak til ev. permanent opphør fylles ut. De resterende felt for institusjoner som ikke er i ordinær drift skal ikke utfylles.

Kontroll mot Enhetsregisteret

Følgende opplysninger er forhåndsutfylt fra Enhetsregisteret:

- Navn
- Adresse (lokaliseringsadresse)
- Kontaktinformasjon (e-post, telefon (NB! Ikke personlig))
- Status (om virksomheten er i drift eller ikke)
- Næring (virksomhetens hovedaktivitet)
- Sektor (virksomhetens eierforhold)

Dersom opplysningene i Enhetsregisteret avviker fra opplysningene om institusjonstype i spørsmålsgruppe «3 Plasser og rom», gis det en advarsel. Kommunen skal da endre opplysningene i skjemaet slik en mener er korrekt, i spørsmålsgruppe «2 Opplysninger om institusjonen» under feltet «kontroll mot Enhetsregisteret» og i spørsmålsgruppe «3 Plasser og rom» under feltet «Institusjonstype». SSB vil i løpet av året rette oppføringer i Enhetsregisteret.

3. Plasser og rom

Institusjonstyper

- Sykehjem
- Kombinert alders- og sykehjem
- Sykehjemsavdeling kombinert med statlig virksomhet (sykestue/ fødestue, psykiatrisk avd., distriktsmedisinsk senter mm.)
- Aldershjem
- Institusjon med heldøgns helse- og omsorgstjenester for barn og unge (barnebolig)
- Avlastningsinstitusjon/-bolig
- Privat forpleining (f.eks. «grønn omsorg» på gård)
- Rusomsorgsinstitusjoner (kun kommunalt driftet)
- Øyeblikkelig hjelp – døgnopphold

Øyeblikkelig hjelp døgnopphold

Øyeblikkelig hjelp døgnopphold gjelder både somatiske plasser og plasser innen psykisk helse- og rusområdet, etablert etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-5, som utgiftsføres på KOSTRA-funksjon 256.

Eventuelle kommunale trygghetsplasser oppføres under «Annen type tidsbegrensede plasser».

Privat forpleining

«Privat forpleining» gjelder hjemlet opphold hos privatpersoner, på gård («Grønn omsorg») o.l. .

Plasser

Type plass

Institusjonstype styrer hvilke plasser som er tilgjengelig for utfylling:

- Sykehjemsavdeling
- Aldershjemsavdeling
- Ø-hjelp-plasser - døgnopphold
- Annen type avdeling
 - barnebolig
 - avlastningsbolig/-institusjon
 - privat forpleining
 - rusomsorgsinstitusjon

Feltet «I annen type avdeling» er sperret når institusjonstypen er:

- Sykehjem
- Kombinert alders- og sykehjem
- Sykehjemsavdeling kombinert med statlig virksomhet (sykestue/ fødestue, psykiatrisk avd., distriktsmedisinsk senter mm.)
- Aldershjem
- Øyeblikkelig hjelp - døgnopphold

Avlastningsplasser i sykehjem skal oppføres i «sykehjemsavdeling».

Plasser som er spesielt tilpasset personer med demens og ulike typer tidsbegrenset opphold inkluderes i sykehjemsavdeling eller aldershjemsavdeling under punkt 3.. I tillegg skal slike spesialplasser føres under punkt 4 «Spesielle tilbud».

Antall plasser (kapasitet) per 31.12, uavhengig om plassene er i bruk eller ikke på talletidspunktet

Dette er planlagt kapasitet, slik at rom som er beregnet for en person telles kun som én plass selv om det ved særskilt behov er to beboere på rommet.

Tilgjengelige plasser som ikke er i bruk skal regnes med, mens plasser som ikke er tilgjengelige pga. f.eks. ombygging, ikke skal telles med.

Ledige plasser (ikke i bruk siste år, f.eks. reserveplasser eller ikke-budsjetterte plasser)

Plasser som ikke er aktuelle som heldøgns beboerrom skal ikke medregnes. Rom som er beregnet for en person, men har plass til to, f.eks. ektepar, regnes som 1 plass. *Antall plasser i drift mot slutten av året*

Skjemaet regner automatisk ut "Antall plasser i drift mot slutten av året", som summen av antall plasser i alt (inkl. ev. ØHD) minus antall ledige plasser.

Rom i sykehjem og aldershjem

Det skal kun rapporteres for rom i sykehjem og aldershjem, ikke for andre typer institusjoner.

Ta utgangspunkt i den bygningsmessige utformingen - hvordan bygningen er planlagt brukt, ikke provisoriske løsninger.

Rom hovedsakelig brukt til øyeblikkelig hjelp døgnopphold skal ikke inkluderes i antall rom. Årsaken er at ØHD ikke er sykehjems plasser og ofte er i flersengsrom, slik at inkludering av disse plassene vil gi misvisende tall for eneromsdekning i sykehjem.

Antall brukertilpassede enerom med eget WC og bad

Det presiseres:

- Rommet skal være tilknyttet BÅDE bad (med dusj) OG WC
- Rommet skal ha egen atkomst til bad og WC
- Både bad og WC, i tillegg til selve rommet, skal være brukertilpasset.

Med «brukertilpasset» menes det at rommet er utformet/innredet slik at nødvendig pleie kan skje på en hensiktsmessig måte for aktuelle beboere.

Eksempler:

- 1) Enerommene har bad og WC, men rommene er ikke innredet med hensyn til fysisk funksjonshemming. For beboere som enten er sengeliggende eller i rullestol, vil vedkommende måtte benytte bad på gangen istedenfor badet på rommet. Disse rommene skal IKKE telles med som brukertilpasset enerom med eget WC og bad.
- 2) På et sykehjem er alle rom for én beboer, og de er brukertilpasset. Bad og WC er plassert mellom to rom, slik at to beboere benytter samme bad og WC. Ingen av rommene skal telles med som brukertilpasset enerom med eget WC og bad.

4. Spesielle tilbud

Rapporter bare inn spesielle plasser i sykehjem og aldershjem, ikke for andre typer institusjoner. «Spesielle tilbud» innebærer plasser som ikke inngår i ordinære langtidsplasser.

Plasser i forsterket tilrettelagt avdeling for personer med demens

Her menes det egne forsterkede skjermete enheter for pasienter med ekstra krevende atferd. Dette er ikke enheter opprettet i spesialisthelsetjenesten, men hjemlet i lov om kommunale helse- og omsorgstjenester. Disse plassene kjennetegnes vanligvis av større personellressurser enn ordinære demensplasser.

Plasser i annen tilrettelagt avdeling for personer med demens

Det menes her skjermet enhet: Avdeling med 4 – 12 beboere som er definert i Forskrift for sykehjem og boform for heldøgns omsorg og pleie, § 4-7.

Plasser i tilrettelagt avdeling for personer med psykiske lidelser

Her oppføres både langtidsplasser og korttidsplasser.

Plasser i tilrettelagt avdeling for rusomsorg

Her oppføres både langtidsplasser og korttidsplasser.

Tidsbegrensede plasser

Gjelder medisinske plasser og plasser spesielt avsatt for annen type tidsbegrenset opphold:

- Rehabiliteringsopphold (innrettet mot mestring og gjenvinning/opprettholdelse av funksjonsevnen)
- Avlastning
- Annen type ikke-medisinske tidsbegrensede plasser (inkl. ev. kommunale trygghetsplasser)
- Lindrende/palliative plasser
- Annen type medisinske plasser (ikke ØHD/KAD)

5. Plasser disponert av andre kommuner/bydeler

I noen tilfeller vil en institusjonsplass være kjøpt eller leid av en annen kommune/bydel enn den kommunen/bydelen som institusjonen ligger i geografisk. I slike tilfeller skal lokaliseringskommunen rapportere antallet utleide plasser på institusjonstype og kommunen/bydelen som disponerer de utleide plassene.

Det er ikke mulig å fylle ut flere plasser disponert av andre kommuner/bydeler enn det totale antall plasser som var fylt ut i spørsmålsgruppe «3 Plasser og rom»

6. Integreerte tjenester

For å identifisere eventuelle integreerte tjenester, skal en krysse av for om institusjonen har personell som også yter andre typer omsorgstjenester enn institusjonstjenester.